

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

AVIZE

AUTORITATEA EUROPEANĂ PENTRU PROTECȚIA DATELOR

Avizul Autorității Europene pentru Protecția Datelor asupra deciziei Comisiei din 12 decembrie 2007 privind punerea în aplicare a Sistemului de informare al pieței interne (IMI) în ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal (2008/49/CE)

(2008/C 270/01)

AUTORITATEA EUROPEANĂ PENTRU PROTECȚIA DATELOR,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 286,

având în vedere Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, în special articolul 8,

având în vedere Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, și

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele comunitare și privind libera circulație a acestor date, în special articolul 41,

ADOPTĂ PREZENTUL AVIZ:

1. INTRODUCERE

Sistemul de informare al pieței interne

1. Sistemul de informare al pieței interne („IMI”) este un instrument din domeniul tehnologiei informației care permite autorităților competente din statele membre să schimbe informații în cadrul procesului de punere în aplicare a legislației care reglementează piața internă. IMI este finanțat prin programul „IDABC” (furnizarea interoperabilă de servicii de guvernare electronică europene către administrațiile publice, întreprinderi și cetățeni) ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ A se vedea punctul 12 din prezentul aviz.

2. IMI este conceput ca un sistem general pentru sprijinirea domeniilor multiple ale legislației care reglementează piața internă și se preconizează extinderea utilizării acestuia pentru sprijinirea, în viitor, a mai multor domenii legislative. Inițial, IMI va fi utilizat pentru sprijinirea dispozițiilor privind asistența reciprocă din Directiva 2005/36/CE („Directiva privind recunoașterea calificărilor profesionale”) ⁽²⁾. Din decembrie 2009, IMI va fi utilizat, de asemenea, pentru sprijinirea dispozițiilor privind cooperarea administrativă din Directiva 2006/123/CE („Directiva privind serviciile”) ⁽³⁾.

Avizul Grupului de lucru „articolul 29” pentru protecția datelor și implicarea AEPD

3. În primăvara anului 2007, Comisia Europeană a solicitat avizul Grupului de lucru „articolul 29” pentru protecția datelor („WP29”) în ceea ce privește evaluarea implicațiilor IMI asupra protecției datelor. WP29 și-a dat avizul asupra aspectelor referitoare la IMI privind protecția datelor la 20 septembrie 2007 ⁽⁴⁾. Avizul WP29 a susținut planurile Comisiei de a adopta o decizie pentru reglementarea aspectelor referitoare la IMI privind protecția datelor și reprezintă un temei juridic mai concret pentru schimbul de date în cadrul IMI.
4. AEPD salută solicitarea de către Comisie a avizului WP29 înaintea elaborării deciziei privind IMI. AEPD a participat activ la activitatea subgrupului care se ocupă de IMI și

⁽²⁾ Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale (JO L 255, 30.9.2005, p. 22).

⁽³⁾ Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne (JO L 376, 27.12.2006, p. 36).

⁽⁴⁾ Avizul 7/2007 al WP29 privind aspectele de protecție a datelor referitoare la Sistemul de informare al pieței interne (IMI), WP140.

susține concluziile avizului formulat de WP29. Aceasta salută, de asemenea, consultarea informală de către Comisie a AEPD înainte adoptării deciziei privind IMI. Acest fapt a dat posibilitatea de a formula, deja, sugestii înainte adoptării, ceea ce era necesar în special datorită faptului că procedura respectivă se referea chiar la o decizie a Comisiei și nu la o propunere a Comisiei urmată de o procedură legislativă care să implice Consiliul și Parlamentul European.

Decizia 2008/49/CE a Comisiei

- La 12 decembrie 2007, Comisia a adoptat Decizia 2008/49/CE privind punerea în aplicare a Sistemului de informare al pieței interne (IMI) în ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal („Decizia IMI”). Decizia a luat în considerare anumite recomandări formulate de către AEPD și de către WP29. Aceasta a precizat, de asemenea, temeiul juridic.

Opinii generale ale AEPD privind IMI

- Opiniile generale ale AEPD privind IMI sunt pozitive. AEPD susține scopurile Comisiei de a crea un sistem electronic pentru schimbul de informații și de a reglementa aspectele privind protecția datelor ale acestuia. Un asemenea sistem simplificat poate îmbunătăți eficiența cooperării, dar poate contribui, de asemenea, la asigurarea respectării legislației aplicabile privind protecția datelor. Sistemul poate face acestea prin oferirea unui cadru clar privind informațiile care pot fi schimbate, cu cine și în ce condiții.
- Cu toate acestea, crearea unui sistem electronic centralizat prezintă, de asemenea, anumite riscuri. Acestea includ, în primul rând, faptul că, în scopul unei cooperări eficiente, mai multe date ar putea fi partajate și într-un câmp mai larg decât este strict necesar și că aceste date, incluzând date potențial învechite și inexacte, pot rămâne în sistemul electronic mai mult decât este necesar. Securitatea unei baze de date accesibile utilizatorilor din 27 de state membre este, de asemenea, o chestiune delicată, întrucât siguranța sistemului este determinată de cea mai slabă verigă din rețea.
- De aceea, este foarte important ca aspectele legate de protecția datelor să fie abordate într-un act legislativ comunitar cu caracter obligatoriu, cât se poate de complet și de lipsit de ambiguități.

Delimitarea clară a domeniului de aplicare a IMI

- AEPD salută faptul că Comisia definește și delimitează clar domeniul de aplicare a IMI, cu o anexă care cuprinde actele comunitare relevante pe baza cărora se poate face schimbul de informații. Acestea includ în prezent numai Directiva privind recunoașterea calificărilor profesionale și Directiva privind serviciile; totuși, în viitor se așteaptă extinderea domeniului de aplicare a IMI. În momentul în care va fi adoptată o nouă legislație care cuprinde dispoziții referitoare la schimbul de informații în cadrul utilizării IMI, se va proceda la actualizarea simultană a anexei. AEPD salută această tehnică întrucât (i) delimitează clar domeniul de

aplicare a IMI; și (ii) asigură transparența; concomitent cu (iii) asigurarea flexibilității pentru cazul în care IMI va fi utilizat în viitor pentru schimburi de informații suplimentare. Aceasta asigură, de asemenea, că niciun schimb de informații nu poate fi realizat prin intermediul IMI (i) fără a dispune de un temei juridic adecvat în legislația specifică pieței interne care să permită sau să impună schimbul de informații; și (ii) fără a include o trimitere la respectivul temei juridic în anexa la Decizia IMI.

Principalele preocupări privind Decizia IMI

- Totuși, AEPD nu este mulțumită (i) de alegerea temeiului juridic al Deciziei IMI, ceea ce înseamnă că Decizia IMI are în prezent un temei juridic incert (a se vedea secțiunea 2 a prezentului aviz); și (ii) de faptul că un număr de dispoziții necesare care reglementează în detaliu aspectele referitoare la IMI privind protecția datelor nu sunt încorporate în document (a se vedea secțiunea 3 a avizului).
- În mod regretabil, în practică, soluția adoptată de Comisie face ca, în mod contrar așteptărilor AEPD și WP29, Decizia IMI să nu reglementeze în acest moment în mod exhaustiv toate aspectele majore referitoare la IMI privind protecția datelor, inclusiv, mai ales, maniera în care operatorii comuni partajează responsabilitatea privind obligația de notificare și acordă drepturi de acces persoanelor vizate, sau aspectele practice specifice privind proporționalitatea. AEPD își exprimă, de asemenea, regretul că nu există o cerință specifică pentru Comisie de a publica întrebările predefinite și câmpurile de date pe site-ul său web, fapt care ar duce la creșterea nivelului de transparență și de certitudine juridică.

2. TEMEIUL JURIDIC AL DECIZIEI IMI

Decizia IDABC

- Temeiul juridic al Deciziei IMI, astfel cum este precizat în textul acesteia, este Decizia 2004/387/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind furnizarea interoperabilă de servicii de guvernare electronică paneuropene către administrațiile publice, întreprinderi și cetățeni („Decizia IDABC”) ⁽¹⁾, în special articolul 4.
- Decizia IDABC în sine este un instrument în cadrul Titlului XV din Tratatul de instituire a Comunității Europene („Tratatul CE”): Rețelele transeuropene. Articolul 154 din Tratatul CE prevede că Comunitatea contribuie la crearea și dezvoltarea de rețele transeuropene în sectoarele infrastructurilor de transporturi, telecomunicații și energie. O astfel de acțiune urmărește să favorizeze interconectarea și interoperabilitatea rețelelor naționale, precum și accesul la aceste rețele. Articolul 155 enumeră măsurile pe care Comunitatea le poate adopta în acest cadru. Acestea sunt (i) orientările; (ii) orice acțiune care se poate dovedi necesară pentru a asigura interoperabilitatea rețelelor, în special în domeniul armonizării standardelor tehnice; (iii) precum și susținerea proiectelor. Decizia IDABC se bazează pe articolul 156 alineatul (1), care reglementează procedura de adoptare.

⁽¹⁾ JO L 144, 30.4.2004, astfel cum a fost rectificat prin JO L 181, 18.5.2004, p. 25.

14. Articolul 4 din Decizia IDABC stabilește *inter alia* că Comunitatea pune în aplicare proiecte de interes comun. Respectivul proiecte trebuie să fie incluse într-un program de lucru deschis iar implementarea trebuie să fie în concordanță cu principiile cuprinse în articolele 6 și 7 din Decizia IDABC. Respectivul principii încurajează, în primul rând, o largă participare, prevăd o procedură solidă și imparțială și o standardizare tehnică. Acestea au drept scop, de asemenea, asigurarea fiabilității economice și a fezabilității proiectelor.

Directiva privind serviciile și Directiva privind recunoașterea calificărilor profesionale

15. Conform explicațiilor anterioare, în stadiul inițial, Sistemul de informare al pieței interne este utilizat pentru schimbul de date cu caracter personal în contextul a două directive:

— Directiva privind serviciile și

— Directiva privind recunoașterea calificărilor profesionale.

16. Articolul 34 alineatul (1) din Directiva privind serviciile prevede un temei juridic specific pentru crearea unui sistem electronic pentru schimbul de informații între statele membre, ca o măsură adiacentă în sensul directivei. Articolul 34 alineatul (1) prevede: „Comisia, în cooperare cu statele membre, instituie un sistem electronic pentru schimbul de informații între statele membre, luând în considerare sistemele de informații existente”.

17. Directiva privind recunoașterea calificărilor profesionale nu prevede un sistem electronic specific pentru schimbul de informații, dar solicită în mod clar ca schimbul de informații să se facă în conformitate cu anumite dispoziții ale acesteia. Dispozițiile relevante care instituie schimbul de informații includ articolul 56 din directivă, prin care se solicită autorităților competente ale statelor membre să lucreze în strânsă colaborare și să își acorde asistență reciprocă pentru a facilita punerea în aplicare a directivei. Articolul 56 al doilea alineat dispune că anumite informații sensibile sunt prelucrate în condițiile respectării legislației privind protecția datelor. Mai mult, articolul 8 prevede, de asemenea, explicit că autoritățile competente din statul membru gazdă pot solicita autorităților competente din statul membru de stabilire orice informații pertinente privind legalitatea stabilirii și buna conduită a prestatorului, precum și absența unor sancțiuni disciplinare sau penale cu caracter profesional. În cele din urmă, articolul 51 alineatul (2) prevede că, în cazul unor îndoieli justificate, statul membru gazdă poate solicita autorităților competente ale unui stat membru confirmarea autenticității certificatelor și titlurile de calificare și formare profesională.

Necesitatea unui temei juridic adecvat pentru dispozițiile privind protecția datelor

18. Protecția datelor cu caracter personal este recunoscută ca un drept fundamental prin articolul 8 al Cartei Drepturilor Fundamentale a Uniunii și în jurisprudență pe baza articolului 8 al Convenției Europene a Drepturilor Omului („CEDO”).

19. În conformitate cu articolul 1 al acesteia, Decizia IMI specifică funcțiile, drepturile și obligațiile actorilor IMI și ale utilizatorilor IMI față de cerințele privind protecția datelor.

AEPD înțelege din considerentul 7 că Decizia IMI este văzută ca o precizare a cadrului comunitar general de protecție a datelor în conformitate cu Directiva 95/46/CE și Regulamentul (CE) nr. 45/2001. Aceasta se ocupă în mod specific cu definirea operatorilor și a responsabilităților acestora, cu perioadele de păstrare a datelor și cu drepturile persoanelor vizate. Astfel, Decizia IMI se ocupă cu limitările/caracteristicile drepturilor fundamentale și are drept scop specificarea drepturilor subiective ale cetățenilor.

20. Pe baza jurisprudenței în temeiul CEDO, ar trebui să nu existe nicio îndoială în ceea ce privește statutul juridic al dispozițiilor care restricționează drepturi fundamentale. Respectivul dispoziții trebuie incluse într-un instrument juridic, pe baza Tratatului CE, care poate fi invocat în fața unui judecător. În caz contrar, rezultatul ar fi incertitudinea juridică pentru persoana vizată, întrucât aceasta nu se poate prevala de faptul că poate invoca normele în fața unei instanțe.

21. Chestiunea certitudinii juridice este și mai acută în condițiile în care, în conformitate cu Tratatul CE, judecătorii naționali vor fi primii care vor putea decide, în mod discreționar, ce valoare acordă Deciziei IMI. Acest lucru ar putea conduce la diferite rezultate în diferite state membre și chiar în cadrul aceleiași stat membru. Această incertitudine juridică nu este acceptabilă.

22. Absența unei (siguranțe privind) soluții juridice ar fi, în orice caz, contrarie articolului 6 din CEDO, care prevede dreptul la un proces echitabil, precum și jurisprudenței cu privire la acest articol într-o asemenea situație, Comunitatea nu și-ar respecta obligațiile prevăzute la articolul 6 din Tratatului privind Uniunea Europeană („TUE”), care solicită Uniunii să respecte drepturile fundamentale, astfel cum sunt garantate de CEDO.

Imperfecțiunile temeiului juridic ales

23. AEPD este profund îngrijorată de faptul că, prin alegerea articolului 4 din Decizia IDABC drept temei juridic al deciziei, persoanele care au elaborat decizia Comisiei s-ar putea să nu fi întrunit condițiile certitudinii juridice evidențiate mai sus. AEPD enumeră în continuare următoarele elemente care ar putea ridica semne de întrebare privind caracterul adecvat al alegerii temeiului juridic al Deciziei IMI:

— Cadrul Titlului XV din Tratatul CE, Rețelele Transeuropene. În conformitate cu acest cadru, Comunitatea Europeană poate contribui la crearea acestor rețele, pentru ca cetățeanul european să beneficieze de transporturi, telecomunicații și energie mai bune, mai sigure și mai ieftine⁽¹⁾. Nu este sigur dacă acest cadru se referă și la rețele între administrațiile publice, necesare pentru punerea în aplicare a actelor legislative, cum este cazul IMI.

— Măsurile prevăzute în cadrul Titlului XV din Tratatul CE (articolul 155). Astfel cum a fost menționat anterior, acestea sunt (i) orientările; (ii) orice acțiune care se poate dovedi necesară pentru a asigura interoperabilitatea rețelilor, în special în domeniul armonizării standardelor tehnice; (iii) precum și susținerea proiectelor. Cu toate că articolul nu este foarte clar — „orice acțiune” poate

⁽¹⁾ A se vedea Cartea albă a Comisiei privind creștere economică, competitivitate și ocupare a forței de muncă [COM(93) 700].

însemna orice — respectiva listă de posibile acțiuni sugerează că obiectivele Titlului XV vor fi atinse, în primul rând, prin măsuri nelegislative. AEPD evidențiază faptul că, în acest context, termenul „orice acțiune” se referă în special la armonizarea standardelor tehnice.

- Articolul 4 din Decizia IDABC are drept scop implementarea proiectelor de interes comun menționate în programul de lucru deschis. Sistemul IMI a fost creat și finanțat pe baza acestui program de lucru. Totuși, AEPD nu este convinsă că articolul 4 poate fi utilizat drept temei juridic pentru normele privind protecția datelor, obligatorii pentru actorii IMI și care să prevadă drepturi subiective pentru cetățeni.
- Articolele 6 și 7 din Decizia IDABC — la care se face trimitere la articolul 4 — stabilesc principiile pentru implementarea proiectelor de interes comun. Aceste principii se referă la participare, procedură și standardizare tehnică, precum și la fiabilitatea economică și la fezabilitatea proiectelor. Acestea nu au nimic în comun cu principiile privind protecția datelor, nici cu alte principii comparabile de drept public.
- Procedura Deciziei IDABC: În conformitate cu considerentul 30 al deciziei, măsurile de implementare ar trebui să fie adoptate în conformitate cu decizia Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a normelor privind exercitarea competențelor de executare conferite Comisiei ⁽¹⁾. Aceasta presupune implicarea unui comitet de comitologie cu reprezentanți ai statelor membre. Considerentele Deciziei IMI nu se referă la nicio implicare a unui asemenea comitet. Din cunoștințele pe care le avem, nu a fost implicat un asemenea comitet.
- Un alt punct specific este că Decizia IMI se adresează statelor membre. Pentru acest motiv și în ciuda trimiterilor din Decizia IMI la Regulamentul (CE) nr. 45/2001 și a menționării Comisiei la articolul 6 ca un actor IMI, Decizia IMI nu se poate referi la prelucrarea datelor cu caracter personal de către însăși Comisia.

Posibile soluții pentru remedierea imperfecțiunilor temeiului juridic ales

24. Decizia IMI necesită un temei juridic solid, din motivele menționate anterior. Există îndoieli serioase cu privire la îndeplinirea cerinței de certitudine juridică de către temeiul juridic al Deciziei IMI. AEPD recomandă ca Comisia să reanalizeze acest temei juridic și să caute soluții pentru remedierea imperfecțiunilor temeiului juridic ales, având drept posibilă consecință înlocuirea Deciziei IMI cu un instrument juridic care îndeplinește cerința de certitudine juridică.
25. În acest context, cea mai adecvată soluție ar putea fi posibilitatea de adoptare a unui instrument juridic separat pentru sistemul IMI, de către Consiliu și de către Parlamentul European, similar Sistemului de Informații Schengen, Sistemului de informații privind vizele sau altei baze de date TI de scară largă.
26. AEPD sugerează să se analizeze această opțiune. Acest instrument juridic aparte ar putea trata, în acest caz, funcțiile, drepturile și obligațiile actorilor și utilizatorilor IMI aferente cerințelor privind protecția datelor (obiectul definit în Decizia IMI) și, de asemenea, alte cerințe referitoare la crearea și funcționarea sistemului IMI.
27. O a doua opțiune ar putea fi găsirea unui temei juridic în diferitele instrumente privind piața internă. Atât timp cât Decizia IMI se aplică schimburilor de date cu caracter personal în contextul Directivei privind serviciile, ar trebui analizat în continuare dacă această directivă în sine — în special articolul 34 — poate asigura temeiul juridic necesar. Atât timp cât Decizia IMI se aplică schimburilor de date cu caracter personal în contextul Directivei privind recunoașterea calificărilor profesionale, ar putea funcționa la fel de bine o abordare similară: un temei juridic specific și clar poate fi creat, de asemenea, chiar prin modificarea directivei.
28. În ceea ce privește legislația nouă în domeniul pieței interne, care poate necesita, în viitor, realizarea de schimburi de informații între autoritățile competente din statele membre, este posibilă adoptarea de fiecare dată a unui temei juridic specific în cadrul unei asemenea noi legislații specifice.

3. OBSERVAȚII REFERITOARE LA CONȚINUTUL DECIZIEI IMI

29. În această secțiune a avizului, AEPD comentează dispozițiile care reglementează aspectele referitoare la IMI privind protecția datelor, astfel cum sunt incluse în Decizia IMI. Sugestiile AEPD pot fi incluse într-un instrument juridic nou care să înlocuiască Decizia IMI în conformitate cu propunerile anterioare. Totuși, în absența unui asemenea instrument nou, sugestiile ar putea fi incluse chiar în Decizia IMI, după modificarea acesteia.
30. Mai mult, anumite sugestii pot fi puse deja în aplicare de către actorii IMI, fără modificarea deciziei. AEPD se așteaptă ca Comisia să ia în considerare recomandările făcute în cadrul prezentului aviz cel puțin la nivel operațional, în măsura în care acestea se referă la activitățile Comisiei ca actor IMI, care fac, prin urmare, obiectul supravegherii de către AEPD.

Articolul 2 — Câmpuri predefinite de date transparență și proporționalitate

31. AEPD salută publicarea de către Comisie pe site-ul IMI a primului set de întrebări predefinite și a altor câmpuri de date. Acestea se referă la schimbul de informații în conformitate cu Directiva privind recunoașterea calificărilor profesionale.
32. Pentru a face ca această bună practică să devină o obligație clară pentru Comisie și, prin aceasta, să se asigure și să se îmbunătățească în continuare transparența, AEPD recomandă ca un instrument juridic pentru IMI să prevadă o obligație pentru Comisie de a publica întrebările predefinite și alte câmpuri de date pe site-ul web al IMI.

⁽¹⁾ JOL 184, 29.12.2006, p. 23.

33. În ceea ce privește proporționalitatea, un instrument juridic pentru IMI ar trebui să menționeze faptul că întrebările predefinite și alte câmpuri de date trebuie să fie adecvate, relevante și rezonabile. În plus, AEPD are două recomandări specifice în ceea ce privește proporționalitatea:

- O mențiune clară că nu se intenționează utilizarea în mod obișnuit a IMI pentru verificarea antecedentelor personalului calificat migrant și a furnizorilor de servicii, ci numai în cazul în care legislația aplicabilă permite acest lucru și acolo unde există suspiciuni întemeiate în ceea ce privește (i) autenticitatea informațiilor furnizate autorității competente în statul membru gazdă de către furnizorul de servicii migrant; sau (ii) eligibilitatea acestuia de a se stabili sau de a-și exercita profesia în statul membru gazdă.
- În scopul minimizării transmiterii inutile de date sensibile dar care nu sunt întotdeauna relevante, o dispoziție care să prevadă că ori de câte ori nu este strict necesar să se transmită informații curente din cazierul judiciar, întrebările predefinite și răspunsurile de pe interfața IMI nu ar trebui să includă o cerere de cazier judiciar și ar trebui formulate diferit, astfel încât să se minimizeze partajarea datelor sensibile. De exemplu, pentru o autoritate competentă a unui stat gazdă poate fi suficientă cunoașterea faptului că un avocat migrant este înregistrat legal și este membru al baroului din țara sa de origine și nu trebuie să cunoască faptul că în cazierul judiciar al persoanei respective este înregistrată o infracțiune rutieră, dacă aceasta nu îl împiedică să exercite profesiunea de avocat în țara sa de origine.

Articolul 3 alineatul (2) — controlul comun și alocarea comună a responsabilităților

34. Alocarea responsabilităților prevăzută la articolul 3 din Decizia IMI este neclară și ambiguă. AEPD recunoaște faptul că se poate să nu fie fezabil să se desemneze în mod specific în Decizia IMI fiecare operație de prelucrare în parte și să se aloce responsabilitatea pentru fiecare dintre acestea Comisiei sau unei anumite autorități competente într-un anumit stat membru. Totuși, cel puțin în ceea ce privește cele mai importante obligații ale unui operator referitoare la protecția datelor, ar fi trebuit trasate anumite orientări în cadrul Deciziei IMI.

35. În special, AEPD recomandă ca un instrument juridic pentru IMI să menționeze că:

- fiecare autoritate competentă și coordonatorul IMI reprezintă un operator raportat la propriile activități de prelucrare a datelor în calitate de utilizator al sistemului,
- Comisia nu este un utilizator, ci este operatorul sistemului și este responsabilă, înainte de toate, de operarea tehnică, întreținerea și asigurarea securității globale a sistemului, și că
- actorii IMI partajează responsabilitățile în ceea ce privește obligația de notificare, precum și acordarea dreptului de acces, opozițiile și rectificările în forma prevăzută în (nou introdusele) alineate, astfel cum este discutat în capitolele de mai jos.

Notificarea persoanelor vizate

36. AEPD recomandă ca un nou paragraf să fie adăugat într-un instrument juridic pentru IMI în vederea alocării responsabilităților privind obligația de notificare între operatorii comuni ca urmare a unei abordări „stratificate”. În special, textul ar trebui să menționeze următoarele:

- În primul rând, Comisia, pe pagina sa web dedicată IMI, ar trebui să prevadă o notă cuprinzătoare cu privire la protecția vieții private care să includă toate punctele solicitate în conformitate cu articolele 10 și 11 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, exprimate într-un limbaj clar și simplu. AEPD recomandă ca nota să nu acopere numai operațiunile de prelucrare limitate ale Comisiei referitoare la datele la care aceasta are acces (date cu caracter personal ale utilizatorilor IMI), ci ar trebui să prevadă, de asemenea, și un anunț general referitor la schimburile de informații între autoritățile competente din diferite state membre, acesta fiind scopul bazei de date.
- În al doilea rând, în plus, fiecare autoritate competentă ar trebui să prevadă pe pagina sa de web o notă cu privire la protecția vieții private. Nota cu privire la protecția vieții private ar trebui să includă o trimitere și o legătură către nota Comisiei cu privire la protecția vieții private, precum și alte detalii specifice referitoare la respectiva autoritate sau respectivul stat membru. De exemplu, orice limitări specifice unei țări privind drepturile de acces sau informațiile trebuie să fie prevăzute în aceste note. Obligația de notificare poate fi coordonată de biroul unic de legătură între autoritățile competente dintr-o anumită țară.
- În al treilea și ultimul rând, cel mai târziu la momentul încărcării datelor cu caracter personal și, cu excepția cazului în care se poate aplica o restricție, ar trebui notificate în mod direct, de asemenea, persoanele vizate, prin intermediul altor mijloace decât nota cu privire la protecția vieții private de pe site-ul web. O abordare recomandată poate fi includerea unei referințe succinte la IMI și a unei legături către notele relevante cu privire la protecția vieții private de pe internet în orice corespondență pe care autoritatea competentă o poartă cu persoana vizată (de obicei migrantul furnizor de servicii sau persoană calificată).

Dreptul de acces, opoziția și rectificarea

37. AEPD recomandă, de asemenea, să se introducă un nou alineat, pentru:

- a indica cui trebuie să adreseze persoanele vizate cererile lor de acces, opoziția sau solicitările de rectificare,
- a indica ce autoritate competentă va deține competența de a decide cu privire la respectivele solicitări, și
- a prevedea o procedură de urmat pentru cazul în care persoana vizată trimite cererea unui actor IMI care nu deține competența de a decide cu privire la respectivele solicitări.

38. Mai mult, ar trebui specificat faptul că Comisia poate să furnizeze acces numai la datele la care însăși Comisia are acces legitim. În consecință, Comisia nu va avea obligația de a furniza acces la schimbul de informații între autoritățile competente. Dacă o persoană vizată adresează, totuși, Comisiei o asemenea cerere, Comisia trebuie să direcționeze persoana vizată, fără întârziere nejustificată, către autoritățile care dețin accesul la informații și să consilieze persoana vizată în consecință.

Articolul 4 — Păstrarea datelor cu caracter personal ale persoanelor care fac obiectul schimburilor de informații

39. Articolul 4 alineatul (1) din Decizia IMI prevede o perioadă de stocare a datelor de șase luni de la „încheierea oficială” a schimbului de informații.

40. AEPD înțelege că autoritățile competente pot avea nevoie de o anumită flexibilitate în ceea ce privește păstrarea datelor datorită faptului că, în afara întrebării inițiale și a răspunsului inițial, pot fi întrebări noi referitoare la același caz între autoritățile competente. Într-adevăr, pe parcursul pregătirii avizului WP29, Comisia a explicat că procedurile administrative în cadrul cărora pot fi necesare schimburi de informații sunt finalizate, de obicei, în termen de două luni și că perioada de păstrare de șase luni a fost prevăzută pentru a acorda flexibilitate pentru orice întârzieri neașteptate.

41. Acestea fiind spuse, și pe baza explicațiilor Comisiei, AEPD își exprimă îndoiala cu privire la legitimitatea păstrării datelor în IMI pentru alte șase luni după încheierea oficială a schimbului de informații. În consecință, AEPD recomandă ca termenul de șase luni aferent ștergerii automate ar trebui să înceapă de la data la care autoritatea solicitantă își contactează pentru prima dată omologul în orice schimb specific de informații. Într-adevăr, o abordare mai bună ar fi să se stabilească data aferentă ștergerii automate în funcție de diferitele tipuri de informații schimbate (calculând întotdeauna termenele de la momentul începerii schimbului). De exemplu, în condițiile în care o perioadă de păstrare de șase luni poate fi adecvată pentru schimbul de informații în conformitate cu Directiva privind recunoașterea calificărilor profesionale, s-ar putea ca perioada respectivă să nu fie în mod necesar adecvată pentru alte schimburi de informații în viitoarea legislație privind piața internă.

42. De asemenea, EPD adaugă că, în cazul în care recomandările sale nu ar fi luate în considerare, ar trebui, cel puțin, să fie clarificat ce se înțelege prin „încheierea oficială” a unui schimb de informații. În special, ar trebui să se asigure că nicio dată nu poate rămâne în baza de date mai mult decât este necesar, din simplul motiv că o autoritate competentă nu este capabilă să „închidă cazul”.

43. Mai mult, AEPD recomandă ca, la al doilea alineat al articolului 4, să fie inversată logica ștergere-păstrare. Comisia ar trebui să soluționeze solicitările de ștergere în termen de 10 zile lucrătoare în orice situație, indiferent dacă cealaltă

autoritate competentă în cadrul schimbului de informații ar dori sau nu să păstreze informația în IMI. Totuși, ar trebui să existe un mecanism automat pentru notificarea celeilaltei autorități competente menționate, astfel încât aceasta să nu piardă datele și să poată, dacă dorește acest lucru, să descarce sau să tipărească informațiile și să le stocheze în scopuri proprii în afara IMI și în condițiile propriilor norme de protecție a datelor. O perioadă de notificare de zece zile pare să fie rezonabilă atât ca termen minim cât și ca termen maxim. Comisia ar trebui numai să poată șterge informațiile înaintea acestui termen de zece zile dacă ambele autorități confirmă intenția lor în acest sens.

Măsuri de securitate

44. AEPD recomandă, de asemenea, să se specifice că măsurile de securitate, luate fie de către Comisie, fie de către autoritățile competente, ar trebui să fie luate în conformitate cu cele mai bune practici din statele membre.

Supravegherea comună

45. Întrucât schimbul de informații în cadrul IMI face obiectul a numeroase legislații naționale în domeniul protecției datelor și supravegherii a numeroase autorități naționale pentru protecția datelor (în plus față de aplicabilitatea Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și de autoritatea de supraveghere a AEPD în ceea ce privește anumite aspecte referitoare la operațiile de prelucrare), AEPD recomandă că un instrument juridic pentru IMI ar trebui să prevadă, de asemenea, dispoziții clare care să faciliteze supravegherea comună a IMI de către diferitele autorități de protecție a datelor implicate. Supravegherea comună ar putea fi modelată în același mod ca în cazul instrumentelor juridice privind instituirea, funcționarea și utilizarea Sistemului de informații Schengen de a doua generație (SIS II) ⁽¹⁾.

4. CONCLUZII

46. AEPD susține obiectivele Comisiei de a elabora un sistem electronic pentru schimbul de informații și de a reglementa aspectele acestuia privind protecția datelor.

47. Decizia IMI necesită un temei juridic solid, din motivele menționate anterior. AEPD recomandă ca Comisia să reanalizeze alegerea temeiului juridic și să caute soluții pentru remedierea imperfecțiunilor temeiului juridic ales, având drept posibilă consecință înlocuirea Deciziei IMI cu un instrument juridic care să îndeplinească cerința de certitudine juridică.

48. Ca o soluție de ultimă instanță, AEPD sugerează analiza posibilității de adoptare a unui instrument juridic separat pentru sistemul IMI, la nivelul Consiliului și al Parlamentului European, similar Sistemului de Informații Schengen, Sistemului de informații privind vizele sau altei baze de date TI de scară largă.

⁽¹⁾ A se vedea articolele 44-46 din Regulamentul (CE) nr. 1987/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 privind instituirea, funcționarea și utilizarea Sistemului de Informații Schengen de a doua generație (SIS II) (JO L 381, 28.12.2006, p. 4) și articolele 60-62 din Decizia 2007/533/JAI a Consiliului din 12 iunie 2007 privind instituirea, funcționarea și utilizarea Sistemului de Informații Schengen de a doua generație (SIS II) (JO L 205, 7.8.2007, p. 63).

49. În mod alternativ, s-ar putea analiza dacă articolul 34 din Directiva privind serviciile și dispozițiile similare care trebuie adoptate încă referitor la alte acte legislative privind piața internă ar putea furniza temeiul juridic necesar.
50. În plus, avizul oferă un număr de sugestii referitoare la dispozițiile ce reglementează aspectele referitoare la IMI privind protecția datelor care să fie incluse într-un instrument juridic nou care să înlocuiască Decizia IMI astfel cum s-a propus anterior sau, în absența unui asemenea instrument nou, să fie incluse chiar în Decizia IMI, după modificarea acesteia.
51. Multe dintre aceste sugestii pot fi puse deja în aplicare de actorii IMI, fără modificarea deciziei. AEPD așteaptă ca Comisia să ia în considerare, în limita posibilului, recomandările făcute în prezentul aviz, cel puțin la nivel operațional, în măsura în care acestea se referă la activitățile Comisiei ca actor IMI.
52. Aceste recomandări se referă la transparență și proporționalitate, control comun și alocarea responsabilităților, notificarea persoanelor vizate, drepturi de acces, opoziție, precum și rectificare, păstrarea datelor, măsuri de securitate și supraveghere comună.

Adoptat la Bruxelles, 22 februarie 2008.

Peter HUSTINX

Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor
